

Učiteljski pokret

Članom študijskega odseka Učiteljskega društva v Ptuj

Radi atmosfere na zadnjem zborovanju je moral odpasti sestanek članov našega odseka. Zato prosimo vse člane odseka, kakor tudi vse tovarišice ormoškega in ptujskega učiteljskega društva, ki s simpatijami in razumevanjem spremljajo pokretaško delo, da si po navodilih v 29. in 30. številki »Učiteljskega tovariša« z dne 23. februarja in 9. marca t. l. sami načrtajo anketne pole ter čimprej pristopijo k anketiranju teže in višine učencev v svojem oddelku.

Potrebno je vestno in natančno delo, ki bo najlaže in najhitreje izvršeno, če se ga lotita po dva tovariša skupno. To delo ni tako težko, ne tako suhoparno in prazno kot se ti mogoče v dvomih dozdeva. Obratno, odkrile

se ti bodo nove zanimive podrobnosti iz gospodarskih in družabnih razmer, v katerih živi in raste naš slovenski, kmetski otrok. Izkušnja je pokazala: Kdor se je anketiranja lotil, ga ni več opustil!

Anketne pole pošljite s primernimi glossami do 5. aprila na naslov: Martin Mencej, Šoštanj. Vse one, ki pa do takrat ne bi končali svojega dela, in vse one, ki so še naknadno izpolnili anketno oobleki slovenske dece, prosimo, da odpošljejo te anketne pole na naslov: Segula Pavle, Sv. Marjeta niže Ptuj, in sicer najkasneje do 20. aprila.

Ne govorjenje in zabavljanje, ampak le stvarno in konkretno delo bo odločilno za napredek in razvoj slovenske ljudske šole. Tajnik.

Splošne vesti

SKLEP GOSPODINJSKO - NADALJEVALNE ŠOLE NA RADOVICI

V nedeljo popoldne, dne 12. marca, je bil na Radovici sklep gospodinjsko - nadaljevalne šole, ki je trajala od 15. januarja t. l. in se je udeleževalo predavatelj vsak dan razen sobote 9 deklet, katerih ni niti ena niti minute zamudila pouka. Vsega pouka je bilo nad 200 ur. Šola je vodila učiteljica Stana Višnerjeva iz Metlike, ki je po končanem pouku v svojem razredu hodila iz poldrugo ure oddaljene Metlike poučevati ukaželjna dekleta na Radovico. Požrtvovalno in z veseljem je poučevala vsak dan v šoli tudi učiteljica Pirc Marica iz Radovice, okoli katere so se zbirale učenke kot otroci okoli matere.

Lepo je bilo pogledati na dan sklepa v učilnico, kjer so učenke pripravile dokaze svojega učenja. V lepo okrašeni sobi so pripravile zakusko, na katero so povabile, kar je bolj redek primer, tudi svoje matere, ki so se naravnost čudile, koliko so se dekleta v tem kratkem času naučile.

K sklepu prve gospodinjsko - nadaljevalne šole na Radovici je prišel tudi predsednik šolsko - nadaljevalnega odbora g. Jerman Anton, župnik na Radovici, ki je šel šoli z vsemi svojimi močmi na roko in imel pri sklepu lep govor. V imenu sreskega načelnika je želel tečaju veliko uspeha sr. pristav g. Primožič, sr. šolski nadzornik Vončina Drago je poudaril velik pomen gospodinjskih tečajev, ki naj vzgojijo dobre, varčne in snažne gospodinje, ki bodo znale iz domačih pridelkov napraviti dobro jed, urediti prijeten dom in z varčnostjo dvigniti naše blagostanje. Tudi kmet, referent g. Ambrož je pohvalil pridna dekleta in jim dajal pobudo, da nadaljujejo s samoizobrazbo in s pridom uporabljajo podana navodila.

Pogrešala sta se g. šol. svetnik Krošelj in g. dr. Banot iz Ljubljane, ki sta bila k sklepu posebej vabljeni, sta tečaj s svojim vplivom podprla in je obema pri srcu napredek Bele Krajine. Vzrok odsotnosti je bila bolezen obeh gospodov.

Tečaj je v veselje deklet in njihovih mater ter v zadovoljstvo učiteljstva zelo lepo uspel in želeli je, da bi ta tečaj rodil zanimanje tudi po drugih krajih. Razen v Semiču, Črnomlju in sedaj prvič na Radovici še ni bilo sličnih tečajev v Beli Krajini, ljudstvo pa je tega zelo potrebno.

Gvidon Srobotnik

V celjski bolnišnici je 15. t. m. preminul tov. Gvidon Srobotnik, učitelj na II. deški ljudski šoli v Celju.

Pokojni je bil rojen l. 1879. v Št. Janžu pri Dravogradu. Služboval je na težki šolski postojanki v Skomarju, v Zrečah pri Konjicah, nato pri Sv. Štefanu v šmarnem okraju. L. 1927. je prišel v Celje še poln življenjskega optimizma in volje, da tu svoji mnogoštevilni rodbini pripravi varno prihodnost. Tovariši so v njem takoj odkrili resnično, zvesto tovariško srce moza trdih življenjskih izkušenj. V šoli je bil vreden, blag, vse odgovornosti se zavedajoč vzgojitelj, ki je ljubil delo in mladino. Prav ob doživljanju 35 službenih let se ga je lotila bolezen, krepko se ji je upiral, niti pouka ni hotel opustiti zaradi nje. Vzdržati je hotel že zaradi ljubljene rodbine s štirimi še nepreskrbljenimi otroki. Toda namesto službenega pokoja mu je bil določen trajnejši, temeljitejši oddih, ki ga je bil potreben po truda polnem in uspešnem delu.

Na zadnji poti je 17. t. m. spremljala pokojnika množica šolske mladine, njegovih nekdanjih učencev, znancev in učiteljstva iz Celja in tudi daljne okolice. Imel je pogreb, kakor ga ima lahko samo učitelj, in kar je marsikdaj najlepše, s čimer življenje nagradi učiteljevo delo. Učenci so mu s prvimi pomladnimi cvetjem oktili vso notranjost hladnega groba in mu pretresljivo zapeli na grobnico. Z govori so se ob odprtem grobu poslovali od pokojnika njegov upravitelj tov. Kramer, za učiteljsko društvo, katerega zvest član je vselej bil, tov. Roš, in učence v imenu razreda.

Tovariš Gvidon, naj ti bo lahka slovenska zemlja, ki si na njej živel, delal in trpel, pa ti je vse življenje na njej bilo kakor en sam trd in neprekinjen delavnik! Zdaj pa se ti je odprla nedelja počitka, v njenem večnem in neskaljivem miru prejmeš najlepše plačilo. R.

— Praktični učiteljski izpiti so se vršili pred državnim izpitnim odborom za praktične učiteljske izpite v Ljubljani od 9. do 17. t. m. Izpit so napravili naslednji učitelji-pripravniški (-ce): Uratnik Edvard, Bazelj Jakob, Gajst Oskar, Jagodič Vida, Kok Lucija, Krajncič Ivan, Mučič Anton, Skubic Miroslava s. Vera, Deleja Helena, Fugger Franc, Jelenc Bogomir, Kopal Branko, Kocuvan Ida, Novak Terezija, Pogačar Stefanija, Sič Stefan, Šuc Eleonora, Zajec Rudolf, Zalokar Antonija, Zorčič Marija.

Zadnje novosti

za Vas in Vašo obitelj modernih

kvalitetnih blagov, po priznani najugodnejših cenah kupite v veletrgovini

MANUFATURE NOVAK

Kongresni trg 15 pri Nunski cerkvi

— Učiteljstvu škofjeloškega okraja sporočamo, da je prevzel vodstvo društvene blagajne šolski upravitelj v Retečah tov. Lovro Korenčan. V vseh blagajniških zadevah se obračajte tedaj le na tov. Korenčana. — Nekatera upraviteljsva nam kljub ponovni prošnji še niso nakazala 6 din za brošuro o Emilu Adamiču! Prosimo, poravnajte to staro zadevo! — Akcija za zbirko knjig za obmejne kraje bo zaključena s koncem marca. Tovariši in tovarišice, ki so ali še bodo zbrali knjige, se naprošajo, da jih do določenega termina pošljejo na naslov tov. predsednika v Škofjo Loko. — Po sklepu društvenega zborovanja je vsak organiziran član obvezan da prispeva po 5 din za brezposelno českoslovaško učiteljstvo. Nakažite ta enkratni prispevek skupno s članarino. In slednjič: Zaostankarji na članarini, zavedajte se, da je društveno delo brez sredstev nemogoče. Kakršno članstvo, tako društvo! Izpolnjujte svojo stanovsko obveznost, da bo lepa ubranost na vse strani! — Odbor.

— Šentjakobsko gledališče v Ljubljani je pretekli teden priredilo za revne otroke brezplačno predstavo »Pepelke«. Če pomislimo, koliko je v Ljubljani in predmestjih malih dečkov, ki niso lačni samo kruha, ampak tudi dobre besede, ki bi tudi radi kaj lepega slišali in videli, pa za to nimajo sredstev, moramo velikodušno darilo Šentjakobskega odra le pozdraviti in pohvaliti. Predstave so se udeležili najrevnejši otroci vseh ljubljanskih osnovnih šol pod nadzorstvom učiteljstva. Nekateri so bili prvič v gledališču. Z žarečimi obrazi so sledili pravljici, ki se je dogajala na odru, se žalostili skupaj s Pepelko in se na koncu tudi z njo veselili sreče, ki jo je doletela. Dovršena igra zasluži pohvalo, kakor tudi zasluži pohvalo namen te igre — nekaj darovati našim najrevnejšim.

Učiteljska tiskarna

—t Največje veselje napravite svojim dragim za velikonočne praznike, če jim podarite lepo in zanimivo knjigo. Mladini naročite Ribičičeve »Pisane lutke« ali Tinkinega zajčka; Manice Komanove »Strica s košom« ali »Teto s cekarjem«; odraslim pa dr. Janca Mencingerja »Moja hoja na Triglav« ali Borisa Režka »Svet med Grintovci«, dr. Juliusa Kugya »Iz mojega življenja v gorah«, dr. Klementa Juga »Zbrani planinski spisi«, Gustava Renkerja »Pet mož gradi pot«; prof. L. M. Šperjanca »Emil Adamič«; dr. Fr. Mesebevska »Ivan Grohar« ali prof. dr. Fr. Mesebela »Janez in Jurij Šubica«. — Vsako knjigo lahko dobite zase. — Učiteljska tiskarna dovoljuje obročno odplačevanje za knjige, ki jih pri njej kupite.

—t Za praznike pridete v Ljubljano. Ne pozabite posetiti Knjižarno Učiteljske tiskarne!

—t Pri pouku uporabljajte učila! Ne mučite otrok z abstraktnim pripovedovanjem. Poslužite se zgodovinskih in zemljepisnih slik, ki jih je izdala Knjižarna Učiteljske tiskarne v serijah. Ena serija s 30 različnimi slikami stane komaj din 4.—

—t KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE dovoljuje cenjenemu učiteljstvu obročno odplačevanje za vse knjige, ki jih pri njej naroče.

—t Preglejte svoje in šolske knjižnice! Gotovo boste našli, da Vam ta ali ona knjiga manjka. Naročite jo pri Knjižarni Učiteljske tiskarne.

Kadar pridete v Ljubljano, se zglasite pri obvezni manufaktorni veletrgovini

R. MIKLAUC „Pri škofu“
Lingarjeva ulica — Pred škofijo,

kjer boste našli veliko izbiro blaga za moške in damske obleke po izredno ugodnih cenah
Ne pozabite: R. Miklauc, Ljubljana

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

—l »Radio Ljubljana«, tednik za radiofonijo, prinaša 19. marca 1939. tudi večji članek pod naslovom »V naše šole radio« ter piše med drugim »Velik del naših šol je danes še vedno brez radia in to v kljub temu, da imamo že 10 let svojo radijsko postajo, kljub temu, da postaja že dolga leta skrbi za posebne šolske oddaje, kljub temu, da je danes v mnogočem radio za šole nepogrešljiv. Pri sodobni vzgoji šolske mladine bi se morali posluževati vseh modernih sredstev, ki to vzgojo pospešujejo in pri njej sodelujejo. In med modernimi sredstvi pri sodelovanju vzgojiteljev je gotovo med najpomembnejšimi radio... S šolskimi oddajami v radiu se pouk olajša, postane zanimivejši, privlačnejši, ubija enoličnost itd. Vseh teh dobrih lastnosti, ki jih imajo radijske oddaje za šole, bi se morali zavedati in delati z vsemi močmi, da naše šole dobe radio.«

—l 90.000 otrok opravlja težka kmetijska dela je naslov članka v »Slov. narodu« z dne 18. marca, v katerem podaja poleg drugega tudi podatke, ki jih je v tem zbralo slovensko učiteljstvo.

—l »Srbi in Hrvati naj spoznajo slovensko omiko«, je naslov večjega članka v »Domoljubu« od 15. marca, v katerem piše o govoru poslanca Ivana Dolenca med drugim: »Nesporno spada v naši državi med najvažnejše naloge šolstva ta naloga, da naj šola

—l Nekaj števil iz jugoslovanskega šolstva. Letos je v naši državi vsega skupaj 8727 ljudskih šol s 25.754 oddelki in 426 otroških vrtcev z 582 oddelki. Otrok je v tem času v ljudskih šolah 1.473.790, v vrtcih pa 29.374. Učiteljev je skupaj s kateheti na ljudskih šolah 31.598 (17.307 moških in 14.286 žensk). — Meščanskih šol je v državi 235, izmed katerih so 204 državne. Učencev v teh šolah je 44.000. Največ meščanskih šol je v dravski in savski banovini, v vsaki namreč po 50. Najmanj pa jih je v moravski banovini, kjer jih je pet. V vardarski banovini jih je 11, v vrbaski in zetski jih je po 17. Največ učencev imajo meščanske šole v savski banovini, kjer jih je 10.580, v dravski jih je 10.400, v donavski 8900, najmanj jih je v moravski banovini, kjer jih le 640 hodi v meščanske šole. — (»Domoljub«, 15. marca.)

—l Konec preganjanj. V narodni skupščini smo slišali pomirljive besede, da je vlada odločena reparirati vsa politična preganjanja, ki so se zgodila zaradi volitev. V mirnem ozračju se naj prično reševati državna vprašanja, katerim je naša javnost priznala prvovrstno, da ne rečemo usode polno važnost. Te besede, izrečene z vladne strani v narodni skupščini, naj bi si poklicali v spomin vsaj enkrat na dan oni, ki jih sproti pozabijo in govore o prihodnosti tako, kot da se ni še do danes ničesar zgodilo in tudi niso bile v narodni skupščini spregovorjene besede o reparaciji političnih krivic. — »Nova Pravda«, 18. marca.)

—l »Nabiralna akcija za učiteljska doma« je naslov članka v »Oraču« za marc, ki

Cenj. čitateljem nudimo po najsolidnejših cenah vse vrste oblačil in drugih potrebščin za dom, po ugodnih cenah proti odplačilu v mes. obrokih. Zahtevajte vzorce in navedite vrsto blaga.

medsebojno zbljuje Srbe, Hrvate in Slovence. Mislim, da se Slovencev v naši državi ne more očitati, da bi ne bili prav mnogo storili za dosego tega cilja, da se čimbolj seznanijo z življenjem Hrvatov in Srbov in z njihovo omiko. Ze v osnovni šoli se pri nas uči otrok srbsko-hrvatskega jezika; v srednji šoli je znaten del pouka posvečen srbohrvaščini. Srbsko-hrvatska knjiga in časopis se prodajata tudi v Sloveniji; Nušičeva dela so pri nas skoraj prav tako splošno znana kakor med Srbi. Vsaka količaja pomembna drama ali opera iz srbske ali hrvaške književnosti se prav hitro uprizori v Ljubljani ali v Mariboru. Slovenci smo torej od svoje strani storili prav mnogo, da ustvarjamo in poglobljamo medsebojno razumevanje s Srbi in Hrvati.«

Naša gospodarska organizacija

Vabilo

na VII. redni občni zbor »Samopomoči učiteljskih otrok«, r. z. z. o. z. v Ljubljani, ki se bo vršil v nedeljo, 2. aprila t. l., ob pol deveti uri v tajništvu JUU v Ljubljani, Franciškaška ulica 6.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o poslovanju v letu 1938.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1938.
3. Samostojni predlogi.
4. Slučajnosti.

O p o m b a : Ako ta občni zbor ne bi bil sklepčen, bo čez pol ure drug občni zbor, ki bo sklepal ne glede na število zastopanih članov. Računski zaključek je razpoložen za družnikom na vpogled pri načelniku Pavlu Lavriču, Tyrševa cesta 17/1.

V Ljubljani dne 16. marca 1939.

Pavel Lavrič, načelnik. Oman Oton, tajnik.

Mladinska mafica

—mm Četrta zvezek Cicibanove knjižnice izide v kratkem v redakciji Frana Roša in z ilustracijami Maksima Sedeja. Knjižica prinaša pomladno gradivo. Poleg tiskanih malih črk in verzalk bo prinesel ta zvezek tudi pisane črke. Za učence prvih razredov bo to prav potrebna knjižica. Izvod stane din 1,50. Pri naročilu vsaj deset izvodov uprava poštnine ne zaračuna.

—mm V zalogi imamo še nekaj izvodov 3. zvezka Cicibanove knjižice po din 1,50.

—mm Slikanica kot je še nismo imeli bo »Dedek Miha« Marte in Radovana Klopčiča. Knjiga izide v velikem formatu v večbarvnem tisku in bo prelep dar za učence ob koncu šolskega leta. V prednaročilu bo stala knjiga v krasni izdaji na kartonastem papirju le 35 dinarjev.

pravi med drugim: »Poudarjamo ponovno: Gre za naš bodoči učiteljski naraščaj, ki mora biti tak, da bo kmeta razumel in mu pomagal. Tak pa je v prvi vrsti lahko samo tisti, ki je zrasel v kmečki hiši. Naš kmet pa nima denarja, da bi lahko solal svoje otroke. Potrebno je torej, da prispevajo za vzdrževanje vsi. Iz prispevkov se bo zgradil dom in uredil fond, iz katerega se bo izdatno podpiralo kmečke fante. — Ker vemo, da čutite vsak dan pomanjkanje dobrih učiteljev, smo trdno prepričani, da se boste z veseljem odzvali nabiralni akciji.«

—mm Uprava prosi, da se naročnina za »Naš rod« plačuje za vsako številko vnaprej.

Šolski radio

—r XXIV. Torek, 28. marca: Zdrava in lepa pokončna telesa drža — ponos in odlika človeka; g. dr. Franta Mis. Predavatelj bo govoril o vplivu zdrave države telesa na duševni razvoj, samozavest, pogum; posebno pa tudi na zdravo rast in krepak razvoj telesa. Kazal bo na vse tozadevne napake in njih kvarne posledice na poudine dele telesa in na posamezne organe. Končno bo poudarjal sistematično telovadbo, ki more popraviti že obstoječe napake. II.—III.

Petek, 31. marca: Po izletu; razgovor učencev III. a razreda bežigradske poskusne šole v Ljubljani. Vodi g. Miroslav Zor. Razred je priredil ekskurzijo v Kropo in Škofjo Loko, eden izmed učencev je ostal doma. Temu pripovedujejo sošolci, kaj so videli in doživeli. V pogovoru vpletajo opis zanimivosti Kroke in železarske obrti. Pripravite poslušalce na uspešen sprejem tako, da jim na zemljevidu pokažete posamezne kraje in da jih seznanite z železno rudo ter pridobivanjem železa. II.—III.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, dne 26. marca, predaval g. Franc Kafol: Spomladno zatiranje škodljivcev in boleznih na sadnem drevju.

Moderne tkanine

za spomladanske novosti.

Na željo pošljemo vzorce!

A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA